

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

לשבת קדש פרשת ויקרא תשע"ז

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

קידושין - ח'

1. נאמר לגבי עבד עברי הנמכר לגוי כשבא לפדות עצמו 'מכסף מקנתו' - בכסף הוא נקנה, ואינו נקנה בתבואה וכלים, מה כוונת הדרשה?
 א. לרב יוסף - כיון שלמדו מ'שיב' לרבות שוה כסף ככסף, בהכרח יש כאן מקור שאם לא נישומו אינם מועילים וראיה לשיטתו.
 ב. לרבה - 'בכסף' הוא נקנה ואינו נקנה בתורת תבואה וכלים, והיינו חליפין, ונדחה - הרי יש מ"ד שאי אפשר לעשות כלל חליפין בדבר שאינו כלי.
 ג. מדובר שאין בהם שוה פרוטה והכוונה שלא מבעיא כסף, אלא אפילו בתבואה וכלים לא אומרים שיש סמיכות דעת כיון שמזומנים להנות מהם.
2. ברייתא - עגל זה לפדיון בני - לא אמר כלום, עגל זה בחמש סלעים לפדיון בני - בנו פדוי. מה הטעם?
 א. רב יוסף העמיד כשלא נשמו, ולכן אינו מועיל. וראיה לשיטתו.
 ב. ונדחה - מדובר שאינו שוה חמש סלעים, והאופן שבנו פדוי זה כשהכהן מקבלם על עצמו, כמו רב כהנא שהיה לוקח סודרא והיה אומר לדידי שווה לי. והוסיפו שדווקא כגון רב כהנא שהוא גברא רבא וצריך סודר אבל לאחרים לא יועיל.
3. רבי אלעזר: התקדשי לי במנה, ונתן לה דינר - הרי זו מקודשת, וישלים. מה הטעם?
 כיון שאמר לה מנה ונתן לה דינר, כמאן דאמר לה על מנת דמי, ופסק רב שכל האומר ע"מ, כאומר מעכשיו דמי.
 והקשו מהברייתא - התקדשי לי במנה, והיה מונה והולך, ורצה אחד מהן לחזור אפילו בדינר האחרון - הרשות בידו. ותירצו בשני אופנים:
 א. מדובר בברייתא שאמר 'במנה זו' ודעתה על כל המנה. [והסיפא פירוש לרישא..]
 ב. רב אשי תירץ: הברייתא במונה והולך ובזה ודאי דעתה רק על הכל.
4. הסיפא בברייתא - 'אמר לה התקדשי לי במנה זו, ונמצא מנה חסר דינר או דינר של נחשת - אינה מקודשת', דינר רע - הרי זו מקודשת, ויחליף. במה מדובר?
 א. דינר נחשת - לא מדובר כשסברה וקיבלה, אלא שהביא לה בלילה, או שראתה ערמה ואח"כ נתגלה על אחד מהם שהוא נחושת.
 ב. דינר רע - היינו שיוצא על ידי הדחק.
5. האם אפשר לקדש במשכון?
 א. רב נחמן: אמר לה התקדשי לי במנה, והניח לה משכון עליה - אינה מקודשת, מנה אין כאן, משכון אין כאן.
 ב. והברייתא ששינוי קידשה במשכון - מקודשת, מדובר שנתן לה משכון שקיבל מאחרים וקידשה בחוב שיש על המשכון.
 וכדרכי יצחק, שלמד מ'ולך תהיה צדקה', שבעל חוב קונה משכון.
 מעשה בבני רב הונא שקנו שפחה על מנת לשלם בפרוטות של נחושת, ונתנו לבנתיים משכון גוש כסף, לבנתיים נתייקרה השפחה, ופסק רבי אמי שצריכים להוסיף כיון שלא שילמו וגם הנסכא לא ניתן במתנה.
6. אלו אופני קידושין שנינו כשהאיש אומר לה 'התקדשי לי במנה' והיא אומרת או עושה דבר מסוים?
 א. לא מבעיא כשהשליכתם לפניו שלא חלו הקידושין, אלא אפילו אם זרקתו לים או לאור אינה מקודשת, ולא אומרים שהסכימה כיון שמתחייבת לשלם עליהם, ורצתה לבודקו אם אדם כעסן הוא.
 ב. אמרה לו תנם לאבא ולאביך כיון שמראה שאינה חפצה - אינה מקודשת, על מנת שיקבלום לי - מקודשת.
 ג. תנם לפלוני - אינה מקודשת, על מנת שיקבלם לי - מקודשת. צריכותא - מ'אבא ואביך' לחוד הו"א שדווקא שם בעל מנת סומכת עליהם ומקודשת, ומפלוני לחוד הו"א שאצל אבא ואביך שקרובה אליהם נותנת במתנה ואינה באה לזולל.
 ד. תנם על גבי סלע - אינה מקודשת, ואם היה סלע שלה - מקודשת. ונסתפק רב ביבי: בסלע של שניהם, תיקו.
 ה. עוד שנינו - התקדשי לי בככר, תנהו לכלב - אינה מקודשת, ואם היה כלב שלה - מקודשת.
 נסתפק רב מרי: כשהיה כלב רץ אחריה, האם בהנאה שניצלה מקנה את עצמה או שיכולה לומר לו מדאורייתא אתה מחויב להצילני. תיקו.
 ו. התקדשי לי בככר, תנהו לעני - אינה מקודשת, ואפילו לעני הסמוך אצלה, כיון שכוונתה כשם שאני מחויבת כך אתה מחויב.